

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού

Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων &
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

ΕΦΟΡΕΙΑ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΛΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

«Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΜΙΣΟ ΤΟΥ 19^{ΟΥ} ΑΙΩΝΑ»

Παρασκευή 10 Δεκεμβρίου 2021

Αμφιθέατρο Μουσείου Αρχαίας Αγοράς
και διαδικτυο (zoom)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

10.00: Καλωσόρισμα:

Ελισάβετ Τσιγαρίδα

Προϊσταμένη Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης

Χαιρετισμοί

I. «Τα μνημεία της πόλης στο πρώτο μισό του 19^{ου} αιώνα»

Πρόεδρος: **Φλώρα Καραγιάννη**, Τμηματάρχης Βυζαντινών και
Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων ΕΦΑΠΟΘ

10.30-10.45: Σαπφώ Ταμπάκη, Περιγραφές της Θεσσαλονίκης τον 19ο αιώνα

10.45-11.00: Κωνσταντίνος Θ. Ράπτης, Το «Εσκή Τζουμά» (Αχειροποίητος)
από τα τέλη του 18^{ου} έως τα μέσα του 19^{ου} αιώνα

11.00-11.15: Θάλεια Μαντοπούλου-Παναγιωτοπούλου, Οι τέσσερις
προεπαναστατικές εκκλησίες της Θεσσαλονίκης

11.15-11.30: Σταυρούλα Τζεβρένη, Ο ναός του Αγίου Αθανασίου την εποχή
της ελληνικής επανάστασης

11.30-11.45: Πέλλη Μάστορα, Τα εντοιχία ψηφιδωτά της Ροτόντας και της
Αγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα

11.45-12.00: Αικατερίνη Κούσουλα - Χαρά Σαρρηγιαννίδου: Ο εικόνες του
τέμπλου του βόρειου παρεκκλησίου της Μονής Βλατάδων. Σχόλια και
παρατηρήσεις

12.00-12.30: Συζήτηση

12.30-13.00 Διάλειμμα

II. «Τα ιστορικά δεδομένα»

Πρόεδρος: **Βασίλης Γούναρης**, Καθηγητής Νεώτερης Ιστορίας Α.Π.Θ.

13.00-13.15: Ευάγγελος Χεκίμογλου, Η χριστιανική κοινότητα της Θεσσαλονίκης κατά την περίοδο 1800-1850 βάσει λογιστικών εγγραφών στους διασωθέντες ελληνόγλωσσους κώδικες

13.15-13.30: Γεώργιος Ναθαναήλ, Εξισλαμισμοί στην προεπαναστατική Θεσσαλονίκη (1802-1821) μέσα από τα ιεροδικαστικά έγγραφα. Μια πρώτη στατιστική ανάλυση

13.30-13.45: π. Αθανάσιος Γ. Βουδούρης, Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης και η επανάσταση της Νάουσας του 1822: Προσλήψεις και ιδεολογικοπολιτική διαχείριση της εμπλοκής των Θεσσαλονικέων Εβραίων στα επαναστατικά γεγονότα του 1822, κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου

13.45-14.00: Ευστράτιος Βαχάρογλου, Η Θεσσαλονίκη μέσα από αγγλόφωνες εγκυκλοπαίδειες και λεξικά από τα τέλη του 18^{ου} αιώνα έως το α' μισό του 19^{ου} αιώνα

14.00-14.20: Συζήτηση

14.20-14.30: Συμπεράσματα - Κλείσιμο της ημερίδας

Διαδικτυακός σύνδεσμος (Zoom):

<https://uso6web.zoom.us/j/89227089888?pwd=NFVhUXBzQjVwanplSiVzWjEyOEt4UTog>

Meeting ID: 892 2708 9888

Passcode: 113852

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης συμμετέχει στη Δράση Εθνικής εμβέλειας «21» για τον εορτασμό της 200ετηρίδος της Ελληνικής Επανάστασης του 1821 με τη διοργάνωση της επιστημονικής ημερίδας **Η Θεσσαλονίκη στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα** #greece2021 / #drasi21

Αντικείμενο της ημερίδας, που έχει ως στόχο τη σκιαγράφιση του προσώπου και του χαρακτήρα του αστικού χώρου της Θεσσαλονίκης κατά τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα, περίοδο που σηματοδεύτηκε από τον αγώνα για την εθνική ανεξαρτησία και την ίδρυση του νέου Ελληνικού Κράτους, είναι αφενός η παρουσίαση των μνημείων, του αστικού ιστού και του δημόσιου βίου των κατοίκων της πολυπολιτισμικής πόλης στην αυγή και έως τα μέσα του 19ου αιώνα, μέσω της μελέτης των γραπτών και εικαστικών πηγών και αρχαιολογικών ή εθνογραφικών/λαογραφικών δεδομένων και αφετέρου η καταγραφή του απόηχου της Ελληνικής Επανάστασης στην πόλη και του αντίκτυπου που αυτή είχε στην κοινωνία της Θεσσαλονίκης.

Οργανωτική επιτροπή: Φλώρα Καραγιάννη, Κωνσταντίνος Θ. Ράπτης